

**‘Ik houd niet
van chemie,
wel van een
uitdaging’**

GotY-genomineerde Gijs van Berkel: ‘Volg je eigen lijn en wees niet bang om vragen te stellen’

Met 90 hectare, een 27-holesgolfbaan en een verlichte 9-holes-par-3 is Princenbosch een ruim bemeten golfbaan. Gijs van Berkel begon er veertien jaar geleden als greenkeeper en groeide er door, net als de baan. Sinds ruim vier jaar is hij hoofdgreenkeeper. ‘Ik zoek veel zelf uit, maar kennis delen is minstens zo waardevol.’

Auteur: Heidi Peters

Op Golfclub Princenbosch zijn het afgelopen jaar de nodige zaken veranderd die impact hebben op het werk van Van Berkel. Vorig jaar stond hij ook al in de lijst van genomineerden. In oktober 2021 ging de eigendom over van de familie op de golfclub, uitgezonderd de grond, die wordt gepacht. Daarmee heeft Van Berkel een stichting zonder winstoogmerk als werkgever terwijl dat eerst een familiebedrijf was. ‘Het een is niet beter dan het ander; het is anders’, vertelt de genomineerde hoofdgreenkeeper. ‘Voorheen werkte ik bijvoorbeeld zonder budget en ging ik voor elke aankoop en elk project met de familie rond de tafel. Nu heb ik wel een budget en dat is het dan ook. De manier van werken is nu zakelijker. Moet er iets gebeuren, dan spreken we het direct door en nemen we een besluit. Er wordt veel meer voor de langere termijn gepland. Dat zakelijke moet ook wel, omdat de stichting verantwoordelijkheid moet afleggen aan de leden. Door de overname heeft er ook een verschuiving plaatsgevonden in mijn taken. Een van de vorige directeuren heeft veel kennis over gras; met hem kon ik zo nodig even sparren. Hij pakte ook verschillende kantoortaken op, die nu voor mij blijven liggen. Het is dus zoeken naar de vorm. Dat is een leuke uitdaging: samen met de club naar een nog betere toekomst voor Princenbosch.’

Doel: hoofdgreenkeeper worden

Van Berkel leerde het groenvak op het Prinsentuin College, maar rolde daarna de transportwereld in. Hij deed een opleiding tot planner voor het wegtransport, maar kantoorwerk was het toch niet voor hem. Dus ging hij terug het groen in, maar niet als hovenier. Al zoekende kwam hij uit bij een golfbaan, maar in tegenstelling tot nu waren er niet zoveel vacatures. Na een open sollicitatie bij Princenbosch ging Van Berkel daar aan de slag als greenkeeper. Hij volgde achtereenvolgens de opleiding tot greenkeeper, assistent-greenkeeper en hoofdgreenkeeper. ‘Ik deed dat bewust, met het doel om ook werkelijk op enig moment hoofdgreen-

keeper te worden, want ik wil altijd vooruit en sta open voor nieuwe uitdagingen. Uiteindelijk werd ik hoofdgreenkeeper bij Princenbosch. Daar werk ik inmiddels veertien jaar, waarvan ruim vier jaar als hoofdgreenkeeper en dat bevalt me heel goed. Ik zie in de toekomst veel uitdagingen voor Princenbosch. Er liggen diverse grote projecten in het verschiet. Zo worden alle bunkers voorzien van nieuw bunkerzand en drainage. In de toekomst worden er een paar holes aanpast en verhoogde tees aangebracht. Verder zijn we druk bezig met de verlenging van het Geo-certificaat, en niet te vergeten met de berekening! In de toekomst willen we nog meer water opvangen.’

Zonder team ben je nergens

Princenbosch beslaat ruim 90 hectare zanderige bodem en heeft 36 holes: 27 holes volledig en 9 par-3-holes. Van Berkel runt de baan normaal gesproken met negen personen. Dit jaar heeft hij te maken met langdurige uitval van enkele oudere medewerkers en de opgave om nieuwe mensen te vinden. Hij werkt nu met gemiddeld vier à vijf personen. Elk teamlid heeft enkele greens in beheer en moet deze onkruidvrij houden. Zo voelen de greenkeepers zich meer

ze eerder naar je toe als er problemen zijn. Met je team moet je het maken; zonder team ben je nergens.’

Betere arbeidsvoorwaarden

‘Ik begrijp best dat het moeilijk is om mensen te vinden. In de greenkeeperswereld roep ik al jaren dat er iets gedaan moet worden aan de cao. De arbeidsvoorwaarden zijn niet ideaal en de lonen zijn amper gestegen. Mensen kiezen dan eerder voor het hoveniersvak of iets heel anders. Onze golfbaan wordt er nog niet minder door, maar ik ben er momenteel bijna dag en nacht. Met de negen par-3-holes die we er onlangs bij hebben gekregen, hebben we eigenlijk een team van tien nodig, en dat is niet eens veel op een 36-holesgolfbaan. Mochten we een paar nieuwe mensen vinden die we intern kunnen opleiden, dan zitten we over een jaar wel weer goed. Het is alleen lastig om ze te vinden. Zelfs aan zaterdagkrachten komen we amper. Gelukkig hebben we een robotmaaier voor het maaien van de fairways; die neemt ons wat werk uit handen.’

Met natuur, zonder bestrijdingsmiddelen

‘Je bent altijd met de natuur bezig; dat is het

‘Je moet door de zure appel durven te bijten’

betrokken bij het onderhoud van de baan, en zijn het niet altijd dezelfde mensen die het onkruid uit de greens halen. Meerdere greenkeepers zijn allround. Wie leergierig is, kan uiteindelijk alles leren, vindt Van Berkel.

‘Ik ben ervan overtuigd dat het goed is om af toe een praatje te maken met de personeelsleden. Vraag hoe het gaat, praat eens over thuis. Geef je medewerkers af en toe een schouderklopje. Dan hebben ze ook meer voor jou over en komen

mooie van ons vak. Het is niet alleen gras, het is meer. Om de biodiversiteit te stimuleren, hebben we aangewezen gebieden waar we slechts eenmaal per jaar maaien. Daar kom je onder meer orchideeën tegen. Ik ben ervan overtuigd dat je samen met de natuur een gezonde toestand kunt bereiken. Ik denk dat veel mensen niet door de zure appel durven te bijten en dan blijf je op het oude spoor. Je moet juist vernieuwen en proberen.’

‘Er moet iets gedaan worden aan de cao voor greenkeepers’

Machinelijst

• Toro 3400 greenmaaier	2x
• Toro e Triflex greenmaaier	1x
• Toro 3250 greenmaaier	1x
• Toro 3250 teemaaier	1x
• Toro 5010H fairway-robotmaaier	1x
• Toro 4000 roughmaaier	1x
• Toro 4500-D roughmaaier	1x
• John Deere 1200A sweepbezem	1x
• John Deere 1200A bunkerhark	2x
• Tru-Turf R50-11 roller	1x
• Dakota 412 dressbak	1x
• Kubota 3300 tractor	1x
• Kubota L2-552 tractor	1x
• John Deere 3033R tractor	1x
• John Deere 4049R tractor	1x
• Shibauwra ST 333 tractor	1x
• Hardi Saturn veldspuit	1x
• John Deere HPX 4x4 Gator	1x
• John Deere TE 4x2 Gator	1x
• Club Car	4x
• Vredo Supercompact doorzaaimachine	1x
• Verti-Drain 7416	1x
• Verti-Drain 7117	1x
• Amazone ZA-x-03 strooier	1x
• Amazone Smartcut 1800	1x
• Verti Quake 2515 schudfrees	1x
• Trulo BL400 bladblazer	1x
• Greensbrus borstel greens	1x
• John Deere handgreenmaaier	1x
• Jacobsen handgreenmaaier	1x
• Vicon PS225 kunstmeststrooier	1x
• Imants Rotosweep veegwagen	1x
• Slitter Sisis	1x
• Slitter Vekon 350	1x
• Imants Raycam kriebeleg	1x
• Stihl bosmaaier	3x
• Stihl bladblazer	4x
• Stihl kettingzaag	4x
• MC Connel PA 3430 maaiaarm	1x
• Toro Flymo	2x

Van Berkel: ‘Zelf leer ik ook veel, door anders te denken en niet bang te zijn om mijn eigen weg te gaan. Wij werken met vloeibare bemesting en al jaren zonder bestrijdingsmiddelen tegen schimmels. En ja, ik heb weleens een schimmel, maar het percentage is klein. Als je het gras gezond kunt houden door op tijd te bemesten met de juiste hoeveelheid, worden de stress en ziektedruk snel minder. Maar je moet wel durven ... Ik voer zelf ieder jaar diverse proeven uit op de baan, op zoek naar verbeteringen zonder bestrijdingsmiddelen. Ik heb al allerlei cocktails gemaakt, van gemalen peper tot gember aan toe. Ik houd niet van chemie, maar wel van een uitdaging. De zoektocht naar die kruiden was een mooie uitdaging. Inmiddels zijn we al vier jaar chemievrij.’

Altijd op je hoede

Door de afhankelijkheid van het weer is het werk enerzijds nooit saai, maar anderzijds best moeilijk. Van Berkel: ‘Je werkt met iets dat leeft. Het weer is verraderlijk, maar gras is ook verraderlijk, zeg ik altijd. Je moet altijd op je hoede zijn. Ik gebruik dus geen chemie voor schimmelbestrijding en probeer al vier jaar alles op een biologische manier op te lossen. Dat doe ik met behulp van kruiden en de juiste meststoffen. Om die kennis te krijgen, heb ik veel zelf uitgezocht. In kassen worden al vaker kruiden ingezet; deze aanpak gaat langzaam maar zeker de wereld over. Ik heb van alles uitgeprobeerd, proeven uitgezet en dat levert resultaten op. Kruidnagel zorgt er bijvoorbeeld voor dat een plant rustiger wordt en je neemt zo een deel van de schimmel weg. Het is geen wondermiddel, maar een hulpmiddel. Je moet het langere tijd gebruiken

om een sterkere en niet gestreste plant te krijgen en te houden. Het is niet zo dat ik helemaal geen schimmel heb, maar ik kan het beheersen. Schimmel is wel de grootste uitdaging. Wij hebben 1500 leden; er lopen gemiddeld 300 tot 400 mensen over de baan en dat zorgt voor stress bij de plant. Kort maaien zorgt ook voor stress; eigenlijk ben je het gras altijd aan het pesten.’

Blijf niet op je stoel zitten

‘Ik hoop met mijn aanpak een inspiratiebron voor anderen te zijn omdat ik dingen anders durf te doen’, zo besluit Van Berkel. ‘Blijf niet op je stoel zitten. Denk vooruit, ga met een groepje sparren en wees niet bang om anderen om advies of ervaringen te vragen. Van vragen kun je leren. Andersom weten greenkeepers mij ook te vinden. Ik zit in DGB, een duurzaambeheergroep. In die groep gaat het over gras, je kunt veel sparren en leren, er wordt veel geregistreerd. Blijf ook altijd zelf nadenken. Wij hebben sinds dit jaar een nieuwe adviseur. Niet omdat de vorige niet goed was, maar ik vind het nuttig om af en toe te veranderen. Een andere adviseur ziet weer andere dingen. Ik vind ook dat je dat advies niet blindelings moet opvolgen. Dan zou er geen hoofdgreenkeeper nodig zijn. Je kunt de adviezen gebruiken of toepassen in het beleid van de baan. Ik hoor te vaak: Dat zei onze adviseur, dus doe ik dat ik maar. Volg je eigen lijn en gebruik zijn goede adviezen als aanvulling!’

BE SOCIAL
Scan, lees & deel!